

AZ ÖT BARÁT ÉNEKE
(Szidzso-versek)

Koreaiból fordította: Osváth Gábor

Terebess Kiadó, Budapest, 2002

I. Az öt barát

Ének az öt barátról (O-u-ga)

Azt kérded, hány barátom van:
a víz, a fenyő, a bambusz, a szikla;
S mikor a hold keleten feljő,
a kedves hold: ő az ötödik.
Ez elég. Ehhez az öthöz
hozzátenni kit lehet?

(A víz)

A felhőt fehérnek mondják,
de gyakran megfeketedik;
A szél is, hol viharzik,
hol szélesend-moccanatlan.
Csak a víz, egyedül a víz
változatlan: folyik egyre.

(A fenyő)

Tavasszal rügyek fakadnak,
ősszel meg a levél lehull.
Ó fenyő, hogyan dacolhatsz
a hóval, a fagy lehével?
Már tudom: hosszú gyökereid
pokolig hatolnak.

(A bambusz)

Nem is fa igazából,
bokornál mégis nagyobb.
Mitől lett olyan egyenes,
miért oly tiszta belül?
Szeretem: egyenes és tiszta,
mert színe zöld, télen is az.

(A szikla)

A virág miért nyílik,
s hervad el olyan gyorsan?
A fűszál miért lesz zöld,
s szárad el őszutóra?
Egy marad örök-állandó:
csak a szikla, csak a kő.

(A hold)

Felhőn úszó fehér teste,
fényét veti mindenekre;
Más fénysugár képes lenne
egész éjjel ezüstözni?
Amit lát, arról nem fecseg:
velem maradsz, hold-barátom?

Jun Szondo

*

Tavaszi virágszirmok,
hencegtek szépségekkel?
Nézzétek a szálas fenyőt,
s a bambuszt télvíz idején!
A zöldjük hervadatlan szépségű,
állhatatos hűségű.

Kim Jugi

*

Miért van, hogy a fenyőfa
neveti a téli felhőt?
Miért van, hogy a gyümölcsfák
rettegik a zúzmarát?
A fenyő igazi nemesúr:
évszakokkal szembeszáll.

Kim Szudzsang

*

Egy fenyő az út mentén
büszkén áll: nagyon magas.
Jobb lenne hátrább lépni,
a fejet lehajtani,
Jönnek majd fűrészszel-fejszével
büszkeségét ledönteni!

Csong Cshol

*

Fehér kócsag, ne röpj
fekete varjak rajához!
A vad csapat irigyeli
tollaid patyolatját;
Féltelek: ékes tollazatod
színét veszi, bemocskolják.

Csong Mongdzsu

*

Minél erősebb a záporosó,
a lótosz annál frissebb.
De a szirma, pillants oda:
egyáltalán nem lett vizes.
Szeretném, ha a lelkem is
tisza lenne, mint a lótosz.

Csong Cshol

*

Esóillat, tavaszi hajnal:
felébredtem, kinyújtóztam.
Fákon rügyek, virágon bimbók
civakodtak: ki nyíljon elébb?
Madarak napfénytől ittasan
daloltak és táncot jártak.

Kim Szudzsang

*

A szélben hull a meggyzirom,
repdes erre, repdes arra,
De a fára nem jut vissza;
nézzed csak: pókhálóra szállt.
A pók meg, aki hálóját szövi,
fogolynak látja: pillangónak.

Ismeretlen szerző

*

Pillangók szálltak kertembe,
hisz kertem tele virággal,
Vesztükre röpködnek rájuk
részegen méz-illatuktól:
Estére előjönnek a pókok,
s hálójukat megszövik.

Ismeretlen szerző

*

Már tavasz kóricál a
szilvafa gallyai közt,
S a levél fakadni kész
az ágon, a rügy helyén.
Késő hó szítál szertesztét:
tétováznak a rügyek.

Mehva

*

Virágzás, lombhullás:
évszakok körforgása;
Zöld hernyó vonaglása
pillangó táncává lesz.
A váltást ki hozza létre,
ki működteti a csodát?

Sin Hum

*

A pagoda átvészelte
a Silla nyolcszáz évét.
Harangja óriásként
bömböl, ahogy kondul;
Remegve, léghullámként eljut
a dombon túli pavilonig.

Csong Cshol

*

A fecske fészkére szállt,
s tündököl a telihold.
Szerzetes egy farönkön
átbilleg a balpartra.
Szállása túl messzi nem lehet:
a harangszó idehallik.

Csong Cshol

*

Játszanék a komungón,
de ujjam elvágтам;
Akasszad hangszeremet
fenyőnkre az udvaron:
A szélben édes melódiát
zenél húrja, zümmögve.

Szongje-jonvol

*

Éjszaka a szélvihar
letépett minden szirmot.
A szolgát kizavartam
söpörni a szirmokat.
Letépvé nem szirmok talán?
Már nem virágok lehullottan?

Ismeretlen szerző

*

Fehér sirály, beszélgessünk,
ne félj tőlem, szelíd vagyok.
Meséld el: a magasban
mit láttál, merre jártál?
Okosan, ha elmondanád,
röpülhetnék én is veled.

Kim Cshontheek

II. Az érzés vajon milyen?

Az érzés vajon milyen:
kerek-e, vagy szögletes?
Mégmérni lehetséges
részenként, arasonként?
Hossza nincs: nem jó kötélnek;
mégis erős: összetör.

Ismeretlen szerző

*

Meghaljak, hogy feledjelek,
vagy éljek örökös vágyban?
Nem könnyű feledve halni,
s oly nehéz vágyakkal élni.
Kedvesem! Te mit mondasz nekem:
hogyan haljak-e, vagy éljek?

Mehva

*

Nem értem: szép legyeződ
mi okból adod nekem?
Biztosan azt gondolod,
enyhíti forróságom.
Könnyek se oltották tüzeimet:
haszontalan legyeződ.

Ismeretlen szerző

*

Ne gondold meglepőnek
a legyezőt télvíz idején.
Fiatal vagy, nem értheted:
a szívünket tűz perzseli;
Az éjjel mélységes mélyén
nyári hónél pokolibb.

Rim Dzse

*

Kedvesem a mennydörgés,
villámlás a szenvedélye,
Megöntöz, mint a zápor,
s dörgése másfelé száll.
Egy sóhaj hagyja el keblemet,
majd harmatként eloszlik.

Ismeretlen szerző

*

Lovam kapál: menni kéne,
kedvesem visszatart.
A nap már lemenőben,
messzi útra kéne mennem;
A lovat ne fogjad vissza,
fogjad vissza a napot!

Ismeretlen szerző

*

Letörtem egy fűz ágát,
elküldöm néked kedves.
Ültessed ablakodhoz,
s figyeljed, ahogyan nő.
Amikor tavaszi eső után
rügyezni kezd, rám gondolj.

Hongnang

*

Hajnal van, este óta
nem tudok elaludni.
Eső hull, harang szava
szívemet széjjeltöri;
Ó, ha most valaki lefestene,
s kedvesemnek odaadná...

Mehva

*

(Két fordításváltozat)

Szívemből, ha széttörik,
seregnyi csillag terem.
Égjenek a mennyekben,
irdatlan messzeségben:
Száljanak hajlékod fölött,
csillogjanak szemedben!

A szívem hold lehetne:
tányéros, fényes holdként
Az égre felfüggesztve,
irdatlan messzeségben
Lebegne hajlékod fölött:
csillogna a szemedben!

Csong Cshol

*

Véremmel festeném le
távoli kedvesemet,
Fehér falra tenném képét,
hogy mindig csodálhassam.
Ég-urunk miért akarja
az elválást, a kint?

Sin Hüm

*

Hideg szélről hulló levelek,
az égen vadlibák rínak.
Napnyugtakor a kikötőben
elváltam kedvesemtől:
Még Buddha és Lao-ce sem tudná
visszafogni könnyeit.

Kim Mukszu

*

A hajó horgonya fent már,
s elindul: mikor látlak?
Előtted végtelen tenger,
várok rád, térj vissza gyorsan!
Éjszaka evezőlapát-csattogás:
egy szívdobogás egy csattanás.

Ismeretlen szerző

*

Fellegek sötétülnek,
s homályt hoznak a holdra.
Éjszakában, magányban
a szívem oly szomorú.
Szélvihar próbál segíteni:
esővel öntöz, enyhülésnek.

Kim Szongvon

*

Leghosszabb téléjszakám
derékban kettészelem,
S szövetjét összehajtom
tavaszillat-takaróm alá.
Kibontom, ha kedvesem hazatér
a távolból, majd egyszer.

Hvang Dzsini

*

A hegycsúcs: mint száz éve;
de a patak arcát váltja,
Tovább szalad, folyik egyre,
egy csöpp elmegy, jön a másik.
A férfi, mint a víz sodrása -
elhagy minket, nem tér vissza.

Hvang Dzsini

*

Kék hegyek zöld jade-folyója,
ne henegej gyors iramoddal;
Ha elérsz a kék tengerig,
visszatérni nem lehet már!
Telihold csábító fényénél
megpihennél kis időre?

Hvang Dzsini¹

*

Téged formázó álmom
tücsökké formáz engem,
S ágyadnál rázendítek
e hosszú, őszi éjjel:
Ocsúdjál szerelmed felejtő
nyugalmas álmodból!

Pak Hjogvan

*

Hamar aludni tértem:
a kedvest álmom lássa.
Gyertyafény táncol a falon,
kacsamintás takaróm kihűlt.
Magányos vadliba rikoctoz
szállásom fölött, ahogy elszáll.

Ri Dzsongbo

*

Szeretni: hazug ige,
szerelmed nem őszinte:
Ígérted, álmomban látlak,
hazugság az ígéreted,
Mindennap álmatlan vergődöm,
hogyan látnálak éjszaka?

Kim Szangjong

*

---

¹ A versben célzás Hvang Dzsini írói nevére (Man-vol 'Telihold').

Az álom olyan csalóka,
benne bízni nem tanácsos.
De nagyon hiányzol már,
s éberem láthatlak-é?
Kedvesem, ha egyszer megálmodlak,
nappal is csak aludnék.

Mjongok

*

Aki zenét szerez,
ismeri a szenvedést,
De tudja: a melódia
egyedül nem segíthet.
Az ének, ha kínom enyhíthetné,
éjjel-nappal dalolnék.

Sin Hüm

*

Múlt éjjel ajtóm kinyílt
a szélről, s megtévesztett:
Bolondként a szélzúgást
gondoltam lépteidnek.
- Kedvesem! - kiáltottam a szélnek,
de kinevetett a sötétség.

Ismeretlen szerző

*

Azt mondták, szép idő lesz;
köpenyem nem hoztam el.
De a hegyről hófelhő jött,
s mire leért, vízzé vált.
Reszketve hideg esőtől
összefagyok estére.

Rim Dzse

*

Összefagyva hogy alszol el,
reszketve tudsz aludni?
Itt az ágy, a párnáim
kacsákkal kihímezve:
Ne féljél hideg esőtől,
az ágymban meleg lesz.

Han-u²

*

A két kő-Buddha
csupaszon áll az úton.
Szilaj szél veri őket,
jeges eső meg hóvihar.
Irigyeld! Nem ismerhetik
a fájdalmat: a válást.

Csong Cshol

*

Nézd csak: hosszú hajam
hirtelen őszbe hajlott.
Hervadás a világ rendje,
a hószín a korral jár.
Nem bánom: fehéredjen a haj!
Szerelmem nem fakul.

Szongje-jonvol

*

Ágaid öregecskék,
nem sokat vártam tőled.
Betartván ígéreted
mégis nyílt virágod:
Mécsszel lopózom hozzád
illatodtól részegülten.

An Mingjong

*

---

² Mindkét versben célzás a költőnévére (Han-u), amelynek a jelentése: 'Hideg eső'

A csuhám szoknya legyen,
olvasóm számár-nyaklánc,
Buddhát, a Nirvánát
elfelejtem, el a tíz évet!
Egy asszony éjjeli ölelése
minden imát elsöpör.

Ismeretlen szerző

*

Könnyes tej az özvegyé,
inkább sós, mint édes.
Nem ízlik a picinek,
ám kóstolná, ki nagyobb már;
Sóvárog, szeme szinte süt:
jóízűnek találná!

Csong Cshol

*

A hollót festették-e,
s a kócsag megőszült tán?
Feketék és fehérek,
ilyenek természetől.
Kedvesen, ne szidalmazdál:
két színűnek születtem.

Ismeretlen szerző

*

Buta vagyok, nagyon buta,
félnotás szerencsétlen:
Akinek ifjúságom
áldoztam, ősz hajjal vert!
Rossz csere, de késő bánat:
akit szidnék, nem él már.

Kim Szudzsang

*

Meghaltál, vagy csak alszol
e távoli füves völgyben?
Hová tűntek rózsás vonásid:
sárgás csontod hever alatt.
Serlegem terád üríteném,
de már nem élsz, értelme nincs.

Rim Dzse³

*

Hogy a kettő egy test legyen,
teremtődött a férfi-nő.
Együtt élni, megvénülni,
együtt halni elszerződtek.
És mégis: szerelmüket elítélő
szenteskedők szájalnak.

Csong Cshol

*

Megláttam nagysokára,
megláttam a szerzetest.
Fénytelen, tépett göncben
fiatal, pompás teste,
Mint hóban kamélia-hajtás
vén fenyő alól kivillan.

Ismeretlen szerző

*

Levágom egy darabod
ősz égi, eső után,
S ezüst túmmal kihímezem
öt színben: köntös legyen!
Elküldöm a palotába,
ahol uram lakozik.

Ismeretlen szerző

*

---

³ A legenda szerint Rim Dzse ezt a versét költőtársa és barátja, Hvang Dzsini, a kiszeng költő sírjánál írta.

Kedvesem kézen fogtam,
jutalmam fényes mosoly.
A vállad, aztán hátad
simogattam, viszonoztad!
Te drága! Hagyd abba, kérlek,
szétpattan a szívem!

Ismeretlen szerző

*

Minden éjjel összekuporodva
aludtam, mint anyámban;
Minden éjjel így pihenni
fáradtság és zsibbadás.
Szerelmem ma este hazatér:
kinyújthatom lábamat!

Ismeretlen szerző

*

Mindenki Fenyőnek hív.
különös fenyő vagyok:
Ezer láb magas szirten
állok fönt szépségesen.
Favágónk piciny szerszámmal
próbálkozik, hiába.

Szongi ('Fenyő')

*

Kedvesem, kerek dinnyécske,
mézes szókkal ne szólj hozzám,
Mert mondhatsz akármit is:
ízetlen hazugság az.
Szavaid szárazon zörögnek,
mint ősszel a lételen tök.

Ismeretlen szerző

*

Hó hullott a fenyőfára:
fehér virág minden tűje,
Letörném egy ágacs-káját,
jó uramnak elküldeném:
Miután megcsodálta báját,
elolvadhat: mindegy már.

Csong Cshol

*

A varjú, hóval lepve
fehérnek tűnik, de fekete,
A hold sárga fényét
az éjszaka kiolthatja-e?
Hűségem felséges urunkhoz
sziklaszilárd, nem vált színt.

Pak Phengnjon

*

Kies völgyben orchidea
illatozik részegítve,
A hegyen hó fehérét
csodálom: gyönyörűség!
De messze a morajló világtól
felejthetem felségedet?

Ri Hvang / Thögje

*

Nem olvasok, ablakot nyitok:
a tavon vitorlás siklik.
Hószín sirály ide-oda száll,
mi célból? Csak az Ég tudja.
Csak szálljon! Jó urunktól távol
ő lesz társam egyedül.

Csong On

*

A felhők nem ostobák:
tévedsz, ha ezt gondolod,
A magasban, fennen szállva
céljuk felé törekednek:
A Napot űzik az égen,
hogyan utolérjék, eltakarják.

Ri Dzsono

*

Éltem fogytán újjászületnék
órjás-szárnyú halhatatlanként:
Fölszállanék kéklő egekbe,
elűzném a felhőket onnan,
És akkor Holdunkat-Napunkat
nem földné el semmi sem.

Ri Dzsongbo

III. Merre tartasz?

A vízre árnyékot vetve
a hídon szerzetes megy át.
Hé, barát! Állj meg egy szóra:
áruld el, merre tartasz?
Botjával az ég felé bök,
felém se néz, siet tovább.

Csong Cshol

*

Ki uralja a világot,
ki létezik minden mögött?
Fogant egykor az alkotó,
s tőle aztán lények sora?
Nem tudjuk se elejét, se végét,
nem is értjük, mert végtelen.

Kim Szudzsang

*

Hegyi falun csügg az éjszaka,
kutya ugat a messzeségben,
Ajtót nyitok, szélesre tárom:
hideg holdam nézem meredten.
Ugatás a halmokra, holdra:
mi értelme, haszna van?

Cshongüm

*

Egyik hegy a másik után:
végtelen messzibe nyúlnak,
Egyik út a másik után,
erekként szétágaznak,
Nincs vége hegyeknek-utaknak,
merre menjek, csak állok.

Ismeretlen szerző

*

Ne rohanj, ha jó úton mégy,
lassítsál, ha elfáradtál:
Utadon magabiztosan
haladjál, időd figyelve:
Ha megállsz hepehupák miatt,
el se indulj, nem érdemes.

Kim Cshontheek

*

Az ősök nem láttak engem,
és én sem ismertem őket.
Biz így van: nem találkoztunk,
útjukat mégis jól tudom.
Ez az út tárva van előttünk,
miért ne járnánk mi is végig?

Ri Hvang / Thögje

*

Hová tűntek mind a hajók
szeles hullámok hátára lökve?
Merészségük Éggel dacol:
viharfelhők tornyosulnak.
Ha bárkánk tengerre nem való,
el se indulj, jól vigyázz!

Cshong Cshol

*

Ha buta vagy, légy butább másnál,
ha bolond vagy, légy egészen az!
Félbolond, félig félnótás,
fél-tudós, félig tudatlan:
Én vagyok; igen és nem között
habozva élek, tehetetlen.

Ismeretlen szerző

*

Mert az ég olyan fönt van,
magasra ne ágaskodj;
Mert olyan alul terül,
a földön ne tapossál.
Fönt, alul - te vagy középen,
ilyen a lét, fogadd el.

Csu Üsik

*

A Taisan bármily magas,
mégiscsak az ég alatt van.
Kapaszkodj, próbáld megint:
mindenki hághat a csúcsra!
Csakis az, aki sohase mászta,
csak az mondja: hú, de magas!

Jang Szaon

*

Vak cipel világtalant
a hátán, sebes a lába;
Botja sines, korhadt hídon
sántikál, lent szakadék.
Kő-Buddha út szélén állva
kacag rajtuk, könnye csordul.

Ismeretlen szerző

*

A végtelen lény között
az ember igazán nagy:
Az öt viszony tisztelete,
tudása tartást ad.
Meggzegve ezt az öt szabályt
nem ember vagy, de állat.

Pak Inno

*

A világ mindensége
egy dolog két vége csak:
Egy egész a Manszu-csúcs
meg a síkság a hegylábánál!
Te meg én így élhetünk együtt
dicsőségben száz évig.

Thedzson király

*

Vasfogóval kínozzanak,
és haljak ezer halált,
Csontjaim füstté váltan
keressék örök lelkem;
Hűségem törvényes urunkhoz
nem ingatja semmi sem.

Csong Mongdzsu⁴

*

Egy jáde-kő kezemből
a sárba legurult.
A népek, erre járva
azt látják: egy sárgöröngy.
Maradj lent! Ő eljön valamikor,
s meglátja majd lényeged.

Jun Duszo

*

Hjong hegyén jáde-ot vettem,
sokaknak megmutattam,
De szemük nem csillan föl,
úgy vélték, értéktelen.
Nyugodj meg! A jövőtől ne félj:
csodált leszel valamikor.

Csu Uisik

*

---

⁴ A hagyomány szerint Csong Mongdzsu ezt a versét a királyi udvar egy lakomáján rögtönözte, válaszul Thedzson költeményére (lásd előbb), amelyben a király allegorikus formában felszólította őt a puccsal trónra került új dinasztia támogatására. Az esküjéhez hű nemesurat hazatérőben meggyilkolták. Szolgája öngyilkos lett ura holtteste mellett. A vers a legtöbbet idézett sidzso-versek egyike.

Mi az élet? - ezen töprengem,
csak egy álom: ez az életünk.
A Jó, a Rossz álom-virágok,
fény és árnyék: az álom álma.
Jó lenne keserédes álmunk
élvezettel megélni.

Csu Uisik

*

Mindenki azzal henceg:
ő tudja, életünk álom.
Úgy tűnik, nem ismerik
az életet, csak fecsegnek.
Barátim! mi bízvást higgyük:
életünk valódi, s élvezni kell!

Szong Dzsongvon

*

A feketét fehérnek mondják,
a fehérét feketének.
Fehér ez, vagy fekete:
az igazat elhazudják;
A legjobb: szemet behunyni,
fület befogni: ne tudj semmit!

Kim Szudzsang

*

Fehér kócsag, ne nevesd ki
a varjút, hogy fekete.
Külseje tényleg sötét,
de vajon belül is az?
Maglehet, a te belsőd fekete,
s csak tollaid hófehérek.

Ri Dzsik

*

Ne irigyeld a halak népét,
mondván: csak úszkálnak.
Ha a horgász botjával elmén,
jön a kócsag, a falánk csőrös:
A halak miattuk cikáznak
reggeltől estig rettegéssel.

Ri Dzsongbo

*

Testvérek, nézzétek egymást,
testetek tapintsátok:
A hasonlóság, hogy egy méh
gyümölcsként születtetek!
Vedd észre: ha egymást bántjátok,
anyátok kínozzátok.

Csong Cshol

*

Ne légy büszke, ha van valamid,
ne légy bús, ha nincs:
Aki szegény, nem veszi észre,
pénzvágya bajt hoz fejére.
Nevettet, ahogy vicsorítva vágynak
nyereségre, s nyomakodnak.

Ri Dzsongbo

*

Hatalmad, fényűzésed,
négylovas díszhintód!
Ha a nyulak elfognak majd,
megeszik ám a hű kutyát is!
Nézz engem: hírnévre-hírhedtségre
nem pályázom, barátom.

Kim Cshontheek

*

„Krizantém, miért reszketsz
a tavasz langyos lehétől?”

„Én inkább fagyra várok,
s száraz kóró társa leszek:
Undorít a tavaszi virághad
viháncolása, gerjedése.”

An Minjong

*

Hatalomtól részegültek,
gondoljatok a jövőre is!
A bolondok nyári nappal
ruháikat eldobálják;
De aztán, ha nyugszik a nap,
s hideg éj jő, mit csinálnak?

Kim Szudzsang

*

Ha célba jutsz magasra törve,
Ne nevesd, ki lent maradt;
Viharral, jégutakkal
vár a hegység: könnyen elbotolsz.
Mi itt lent a sima talajon
biztonságban éldegélünk.

Kim Szudzsang

*

Ha a fák pusztulóban,
lugas voltuk elenyészik.
Régebben lombjuk alá
utasok heveredtek,
Mostanság az ágaikon
se levelek, se madár.

Csong Cshol

*

Tíz éve vettem észre
a jáde-csészét a kincstárban;
Fehér volt, miként most is,
áttetsző színe változatlan.
Miért van, hogy az emberi lélek
reggeltől estig színeit váltja?

Csong Cshol

*

Változó az emberi szív is,
miként az arcok vonási.
A dolgok, miként a felhők,
viharossá tornyosulnak.
Mit tegyünk? Nézzük a sirályokat,
ahogy cikáznak vizek fölött.

Ri Dzsongbo

*

A minisztert irigyelik,
valójában engem kéne:
Makacs öszvéremen
pátriámba igyekezem!
Hirtelen zápor ömlik ránk,
s tisztítja meg köntösöm.

Sin Dzsongha

*

A világot teremtették,
letarolták istenségek.
Balvégzetünk, dicsőségünk
csupán múló álmokképek.
Csak bolond parancsolhat nemet
a mأمornak, feledésnek!

Cso Cshanhan

*

Hull a szírom, múlik a tavasz,
iszogatom, s előnt a jókedv.
Az Idő, átutazóban
elragadta sötét hajamat.
Csak bolond hányhatja szememre
a szórakozást, a borivást!
Kim Szudzsang

*

Virág nyílik: holdra vágyom,
holdas éjjel borral élnék,
Ha holdas éjt virág nyílik,
s bor is van, barát nincsen.
Cimbora, eljönnél hozzám
hold-virágkor, iddogálni?
Ri Dzsangbo

*

Ma halászni megyünk a tóra,
s barátom, holnap vadászat;
Holnapután messzi völgybe
sétálunk el hölgyeinkkel,
Legvégül íjászverseny lesz:
enni-inni ez mind alkalom!
Kim Jugi

*

Elért a hír: Szong falubíró
híres bora megérett.
Lovamat felnyergelem,
felkötöm a sarkantyút is.
Emberek! Gazdátok itthon-e?
Csong megyefőnök megérkezett.
Csong Cshol

*

Ötven vagyok: már nem fiatal,
de ha jártamban borra lelek,
Arcom vigyorgósra vált,
levedli a bú maszkját!
Vén barát: rizsnek a leve,
sohasem telek be vele.

Csong Cshol

*

Ha meghalok, ne ássatok el;
kötözzetek szalma-tutajra,
Dobjatok a bor-tengerre,
s hagyjatok lebegni ottan;
Kedvencem: jó borom eláztat,
átítat az örök mámor.

Ismeretlen szerző

*

Ebéd után pihenni tértem,
de felvert a kakukk szava.
Kisebb fiam könyvet olvasott,
a menyem meg köntösét szötte,
Az unokám virággal játszott;
az asszony éppen szűrte a bort,
és fölnevetett: kóstoljam meg.

O Gjonghva

*

Kapát fogtam, s szakadt ruhámban
elballagtam gyomot irtani,
Parasztnótát dúdolgatva
tértem haza holdas este.
Az asszony bort szűrve rikácsolt:
a hátsó kert még hátra van!

Sin Huimun

*

Testi bajom bár számos van,
kandi szemek nem gyötörnek;
Dics és szégyen, a jó és rossz
messze tűntek, nem fontosak!
Csak sólymom, a röplése izgat:
szabad vagyok, megbékélt.

Kim Jugi

*

Életem tiszta, egyszerű.
amim van: néhány hordó bor,
Kották az énekléshez;
szürke napok édesítői.
Barátként a leghúségesebb
a sárga hold, meg a szél.

Kim Szudzsang

*

Tíz évig gürcöltem,
de meglett a három szoba.
Valójában egy szobám van;
és két szoba holdból, szélből.
A folyó a hegygel együtt
kívül rekedt: több hely nincs.

Ismeretlen szerző

*

Kineveztek előjárónak:
jönnek a látogatók.
Ahogy jönnek, s aztán mennek,
fogadni őket, majd búcsúzni kell.
Ha néha egyedül maradok:
- Munkám mily nehéz! - gondolom.

Csong Cshol

*

Vidéki posztot kaptam:
bezárom a házkaput.
Barátként a gyors patak,
s a kék hegy jöhet szóba.
Szolgáim! Ha keresnének,
azt mondjátok: nem vagyok.

Csong Cshol

*

Fiam az ablakhoz szalad,
s kiáltoz: megjött az Újév!
Keletről nyitom ablakom,
s mi van ott: megszokott napom.
Jó fiú! Ez ugyanaz a nap,
ha másikat látsz, akkor szólj!

Csu Usik

*

A nyárfá félig vörös,
a patak kristálytisza.
Hálómat a vízbe vetem
s elnyúlok sziklaágyamon.
Netalán én lennék egyedül
aki szabad, önfeledt?

Ismeretlen szerző

*

Csónakommal a zöld vízen
elmentem horgászni.
Mindenki úgy gondolja,
halfogás a célom.
Nem így van. Legszebb óráimban
csak üldögélek, nem kell zsákmány.

Szong Dzsongvon

*

Őszi tóra alkony szállt,
hideg vize rám fröccsen.
A hálót vízbe vetem
és várok: meg se rezdül;
Csónakom holdfénytel telik,
nem halakkal, rákokkal.
Ri Dzsong (Volszan herceg)

*

Éjszaka eső esett,
a folyónk duzzad-árad.
Kövér hal, sötét hátú,
fűzfára ugrádozik.
Vedd fiú a halászhálót,
fogjunk halat ebédre!
Ju Szung

*

Felismernéd a versenylovat
rőzsével rakva, botorkálva?
Nyargalások múlt ideje
tovatúnt, vén már szegény.
Valahol egy jól táplált csikó
futást vágyik, s felnyerít.
Kim Cshontheek

*

A halált rettegjük,
de a vénség még nagyobb baj,
Öregként kehesen kántálsz,
s a táncban falábad lesz.
Öregen nincs íze bornak-nőnek:
ez a legrosszabb, legijesztőbb!
Ri Dzsongdzsin

*

Vénségem és betegségem
elriaszt minden barátot.
Régebben jó módúként,
fiatalként vonzottam őket;
Mostanság egyetlen baráttra
támaszkodom: botomra.

Kim Ugju

*

Kifakult a hegynek zöldje,
most havas, jáde-csillagos,
De a tavasz jeget olvaszt,
s megint zöld a falevél.
Miért van, hogy a fehér hajból
nem lesz soha fekete?

Ismeretlen szerző

*

Este a nap nyugatra száll,
föltámad keleten másnap.
Az ősznek megbarnult füve
tavaszi fénytől zöldre fakad.
Miért van, hogy az ember élete
nem újul meg, hogy vége van?

Ri Dzsongbo

*

Hogy van az, hogy a kék hegy
örökké kék lehet?
Hogy van az, hogy a patak
nem fárad, egyre folyik?
Az embert miért várja halál:
végtelen élünk mi is, mint ők!

Ri Hvang/Thögje

*

Millió font vasat szerzek,
megolvasztom, lánczá verem,
S napunkat megkötözöm
a láthatár partjainál:
Szüleim, fehér hajú szentek,
ne vénüljenek, ne haljanak.

Pak Inno

*

Ha kitépett fehér hajammal
kötozném a fűzfa zöldjét,
Béklyóznám a nyár melegét:
nem lenne tél, sanyarú tél!
Hasztalan: az idő múlik.
megállítani nem lehet.

Kim Szamhjon

*

Megöregszünk: ráncos arcunk
nem simul ki, ifjú nem lesz,
A kihullt fog nem nő újra,
fehér hajból nem lesz sötét.
Nincs gyógyfű halálból kikúráló!
a biztos vég elborzaszt.

Ri Dzsongbo

*

Legyen a köd lakásom,
barátom a szél, a hold;
S míg béke regnál a tájon,
lesújt majd betegség-vétség.
Mit várok? Csak azt az egyet:
ne gyötörjön bűn, se szégyen!

Ri Hvang/Thögje

*

Öregen, tört egészséggel
arra mennék, amerre tetszik.
Megállnék egy hegy lábánál,
az erdőt ott felégetném;
Szántóföld születne az üszökből:
megteremne, ami kell.

Csu Üsik

*

Barátim, gyertek velem
virágért vagy halászni!
Homlokunk mély ráncai
kisimulva sose lesznek,
Jól tudjuk: a vég valahol vár;
de kövessetek, s elfelejtitek!

*

Kim Szudzsang

Míg szülők életben van,
az ápolás kötelesség.
Haláluk órájában
könnyeink késő bánat.
Csak addig használ fiú-létünk,
amíg élnek, s bajuk van.

Csong Cshol

*

Vénember! Add át nékem,
hadd vigyem én a terhet!
Ifjú vállam kőszikla se
töri meg, bármily nehéz.
A korod magában is gyötrelem:
minek tetézni más teherrel?

Csong Cshol

*

Mindig sajnáltam:
nem éltem Fu-Hszi idején.
Akkoriban lombruhában
sétáltak, s gyümölcsöt ettek,
A szívük gyermekien nyílt volt:
irigyelem az aranykort.

Cshö Cshung

*

Rest voltam életemben,
könyvekben, kardban gyenge;
Életem ötven tavasz:
középszer szegélyezte.
És akkor? Azok a kék hegyek
elkerülnek vétkemért?

Kim Cshontheek

*

Másoknál rusnyább képű,
és talán lustább vagyok:
Íjászatban megelőznek,
a könyvekhez ritkán megyek.
Leginkább a várostól messze
művelgetném földemet!

Ismeretlen szerző

*

Esőázott tavunk vizével
az égbolt egy színbe szürkül.
Horgászbót, borospalack
ladikomban, evezni kezdek;
Sirályok a nádasban cikázva
örvendeznek jöttömnek.

Kim Ugju

*

Hegyi patak ébredésem,
úszó felhő könnyű testem.
Szabad vagyok, magányomban
madarak a barátaim.
Csak egy bánt: a városi zaj
eljuthat a fülemig.

Sin Gvanghan

*

Tavaszi szökött hegyi falunkba:
mindenki szorgoskodik;
Gátat rakunk a patakra,
halat fogunk, aztán vetünk is,
Holnap meg, ha az idő enged,
gyógynövényt keresünk!

Ri Dzsongbo

*

Megvirradt egy újabb nap:
indulok kapát ragadva.
Befejezve a munkámat,
megyek, hogy néked segítek.
Ha végzünk, szedjük hazafelé
eperlevelet a hernyónak!

Csong Cshol

*

Fogjunk össze minden kardot
egy hatalmas vasseprűvé,
És úzzuk el a barbárokat
határunkról, észak felé;
Legvégül gyúrjuk össze a vasat
órjás ekévé, aztán szántsunk!

Ismeretlen szerző

-&-